

Disse to Banfeligheder har man nu søgt at overvinde ved det Forslag, som Udvalget har stillet, og det er ganske vist ikke overset paa nogen Maade, at den Sum, der betales uden Rente i 15 Aar med $\frac{1}{15}$ aarlig, naturligvis ikke bliver fuldt betalt, naar man beregner Renter. Men dette have vi ogsaa taget under Overveielse, og vi have ment, at Restbeløbet vilde dækkes ved det Driftsoverskud, i alt Fald nogle af Banerne utvilsomt vilde give, og at, naar man ikke vil gaa Kommunerne saa nær, at det næsten bliver en absolut Hindring for at faae Banen i Stand, kan man ikke gaa videre og fastsætte Bidraget højere, og jeg svarer altsaa baade til den ene Side og til den anden Side, at efter Udvalgets Skjønne er Bidraget ansat passende. Derfor det ærede Medlem fra Odense (Peterfen) være det mig tilladt at bemærke, at jeg — hvad der vistnok er det ærede Medlem bekendt — er meget tilbøielig til at staae Kommunerne saa meget som muligt og altsaa ogsaa med Hensyn hertil personlig gjerne skulde været tilbøielig til at gaa ind paa den længere udstrakte Betaling. Men der er et Hensyn, som vi, der holde paa Kommunerne, maa være opmærksomme paa, og det er, at vi ikke ved at lægge Byrder paa Kommunerne i en længere Række af Aar gjøre det vanskeligt for dem at fyldebjøre de store Krav, som Nutiden stiller og som Fremtiden vil stille i endnu højere Grad. Den Betragtning vil jeg derhos tillade mig at gjøre gjældende, at det forholder sig noget anderledes med Hensyn til Fordelene ved Anlægget af Jernbaner end med Hensyn til Fordelene ved Anlæg f. Ex. af Gas- eller Vandværker. Anlæg som de sidstnævnte vilde for de kommende Slægter have fuldkommen den samme Betydning i Henseende til Forøgelsen af Velværet som for de nuværende Slægter, men gennem Jernbanerne tilvebringer man en Verdiforøgelse for de nuværende Gæere af deres Eiendomme, hvilken Verdiforøgelse de, som kjøbe Eiendommene, senere hen maa betale. Derved bliver det meget tvivlsomt, om den kommende Slægt, som ved at erhverve Eiendomme har betalt Verdiforøgelsen, kan siges at faae Vederlag for det, den maa udrede, hvorimod dette vil være Tilfældet for den nuværende Gæer. Jeg antager, at der ved Jernbaneanlæg i en Egn sker en saadan Verdiforøgelse af Grundbesiddelsen, at den meget vel derved kan taale et Paalæg. Det Bidrag, hvorom der her er Tale, vil i alt Væsentligt blive ydet gennem en Hartkornskat, thi det Bidrag, som de smaa Kjøbstæder, for hvilke jeg virkelig ogsaa har megen Medfølelse, komme til at yde, vil dog blive forsvindende i Forhold til det hele Bidrag, som skal ydes. Det vil i alle de Egne, hvor der her er Tale om at anlægge Jernbane, væsentligt være Amtrepartitionssonden, der kommer til at bære Udgifterne; den fordeler Udgifterne paa Hartkornet, og Hartkornet faar en Verdiforøgelse, der svarer, tror

jeg, vel til den Byrde, det faar. Jeg skal altsaa uagtet min personlige Sympathi for dette Forslag ikke stemme for det, men ganske henstille til det høie Thing, hvorvidt det finder Anledning til at vedtage det eller ikke.

Der er dernæst fra det ærede kongevalgte Medlem lige overfor (Chr. Rasmussen) bragt paa Bane Spørgsmaalet om, hvorvidt det var rigtigt, at Ringebanen ikke blev anlagt, men at man foretrak Jaaborg-Lommerupbanen, eller hvad jeg haaber vil ske! En Bane fra Jaaborg til et Punkt paa Alsens-Lommerup Banen sønden for Lommerup, hvorved der vilde kunne spares omtrent 1 Mil Bane. Jeg tror ikke, at Terrainforholdene lægge Hindring i Veien for at gaa ind derpaa. Men selv om der ikke ivoirigt er Grund til at foretrække Jaaborg-Lommerup for Jaaborg-Ringe Banen, er det dog ikke rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at denne sidste Bane, Ringe-Jaaborg vilde blive meget billigere at anlægge end den anden. Thi Jaaborg-Lommerupbanen har man jo nu foreslaaet anlagt efter den billigste Anlægsmaade, og det ærede Medlem vil af Overslaget kunne se, at den længere Bane bliver billigere end den kortere, dersom denne bygges efter det tidligere System. Nu er Spørgsmaalet altsaa: Er det dog ikke naturligt og rigtigt, naar man knytter Ringebanen sammen med den sydfynske Bane fra Odense til Svendborg, da ogsaa at anlægge den paa samme Maade som denne. Det, tror jeg virkelig, vil findes naturligt, og vil man derfor gaa over til det billigste Anlægssystem for Jaaborg-Ringe Banen, ser jeg ikke Andet end, at det vil blive nødvendigt at etablere en særlig ijoleket Statsdrift med særlig Driftmateriel paa dette Stykke Bane, hvad der dog efter min Mening vil medføre ikke saa ganske saa Ulemper derved, at Veien fra Statsbanen til Jaaborg-Ringe Banen gaar igennem den sydfynske Bane. Dette forekommer mig allerede at ville medføre Ulemper og Forvillinger; men hvad jeg lægger endnu mere Vægt paa, er, at samtlige Egne, som væsentligt ere interesserede i Sagen, holde bestemt paa en Forbindelse med Statsbanen over Broby. Vi anlægge jo disse Baner væsentlig for at tilfredsstille de paagjældende Egnes Krav og Krang, og naar det nu fra Jaaborg og fra Alsens Kjøbstad, og fra hele den Del af Landet, som her kommer i Betragtning, udtrykkelig begjæres, at Forbindelsen maa ske over Broby, og naar Banen kan anlægges billigere end Ringe-Jaaborg Banen, forekommer der mig at være al Anledning til at gaa ind paa saadanne Ønsker. Der er af det ærede 2det kongevalgte Medlem (Uising) talt om, at man maaste kunde faae det sydfynske Selskab til mod en Subvention at anlægge denne Bane. Ja, det har ogsaa været min Tanke, og jeg kan vel sige det her, at jeg end rhaanden har forhørt mig derved; men jeg maa tilstaa, at jeg fra Mænd, som have megen Indflydelse paa Af-